

Posudek vedoucí bakalářské práce pro Helenu POLÁKOVOU

PedF UK, Ústav profesního rozvoje pracovníků ve školství

Typ studia: bakalářské, kombinované

Ročník: 3., ak. rok 2006 – 2007

Obor studia : vychovatelství

Specializace: výtvarná výchova

Vedoucí bakalářské práce : Mgr. Karla Cikánová katedra výtvarné výchovy

Oponent: *Mgr. Jan Šmíd*

Datum odevzdání bakalářské práce: 26. III. 2007

Téma bakalářské práce:

Fotografie jako možnost výtvarného vyjádření dětí. Výtvarný projekt.

Bakalářská práce splnila zadání, obsahuje všechny formální náležitosti. Je méně typická pro současnou výtvarnou výchovu výběrem výtvarného vyjádření prostřednictvím fotografie, přesto je daleko více v horizontu dětského chápání a jejich současného zájmu, proto o to víc opodstatněná. Volba tématu a jeho zpracování vychází plně ze zkušeností i výtvarné erudice posluchačky, Mgr.A. Heleny Polákové, která ukončila v r. 1978 studia na AMU na katedře umělecké fotografie a rozhodla se pro práci s dětmi. Již třetím rokem vede fotografický kroužek.

Posluchačka uvádí v počátečních kapitolách teoretické části, čím fenomén fotografie je, čím by fotografie mohla být. Z čehož zároveň vyplývají i důvody, proč by měla být fotografická tvorba ve větší míře součástí výtvarné výchovy. Důvody jsou konkretizovány v kapitole, jíž popisuje práci ve fotografickém kroužku. Akcentuje schopnost objevu – citlivého vidění, fantazii při objevování neobvyklých záběrů, prožitků v souvislostech s výtvarným myšlením při vědomé volbě tvarové a barevné kompozice, snahu po dalších variacích výtvarného řešení, experiment. Fotografie záměrně nejsou upravovány na PC.

V praktické části při náhledu na celý projekt se výsledek v završení tvorby prezentací (tzn. výstavou fotografií, vytvořeným kalendářem, úspěšnou účastí ve fotografické soutěži) stává až druhotný. Z náležitostí, které v praktické části posluchačka uvádí (charakteristika projektu, myšlenková mapa, námětová „měsíční“ mapa, postupy realizace s využitím motivačního obrazového materiálu), je zřejmé, že preferenci výtvarného chápání fotografických záběrů stran výběru námětu, tvarové, světlostní a barevné kompozice, osvětlení, ostrosti, rozlišování celku a detailu, atd. je plně v intencích postupného rozvíjení výtvarného vnímání a následné tvorby dětí. A to stejně tak, jako by šlo o malbu, kresbu či koláž. To ostatně dokazují opakovaně uváděné texty při formulacích námětů a při rozborech fotografií dětmi, tj. „Procvičování a ujasnění pojmů“. „Úkoly k pochopení“, „Vymysli název fotografie“.

Množství realizovaných „měsíčních“ témat zcela volně souvisí s děním v přírodě. Významově těsněji jsou nabízeny dětem náměty např. sníh, vajíčka, květy, vánoční „hvězdy“, vločky (pozor na šestiúhelníky nikoli osmiúhelníky „deček“, které odporují zařazeným reprodukcím skutečných vloček). Další náměty jsou o to víc zajímavé – např. dláždění, dětská hra twister s interakcí op-artu V. Vasarelyho, kruhové formy na chodníku v protikladném námětu schodiště ve škole, vodní hladiny aj. Posluchačka využívá ve fotografickém kroužku ukázky z monografií renomovaných fotografů, ale v Bc. práci uvádí k rozhovorům s dětmi jako možná východiska také reprodukce výtvarných děl – malbu, kde je zřejmý výběr motivů malířem, jejich tvarová i barevná kompozice a různost barevných kontrastů. K prezentaci při obhajobě Bc. práce má posluchačka připraveny další soubory realizovaných námětů na větších formátech, které nesouvisí s tématy kalendáře (tváře, gesta, nohy, větve aj.).

Závěr: Bc. práce je bezesporu využitelná pro praxi výtvarné výchovy. Akceptuje nové výrazové možnosti. Je možným příkladem postupů při osnování tématu. Uvádí seznam zdrojů, ze kterých by učitelé mohli čerpat.

Bc. práce je stylisticky na úrovni, má přehlednou grafickou úpravu bez překlepů a vážnějších chyb. Poněkud větší péči je třeba věnovat předpisovému záznamu titulů použité literatury.

Doporučení k obhajobě:

- 1) Představte Bc. práci přehlednou stručnou charakteristikou teoretické i praktické části.
- 2) Při prezentaci praktické části přehledně komentujte přínosy výt. řad v konkrétních východiscích námětů, v řešených výt. problémech v souvislostech s konkrétními cykly fotografií žáků.
- 3) Uveďte, jak jste využila jmenovitě některé monografie renomovaných fotografů a které výstavy fotografií je možné s dětmi navštívit. Co Vás v současných trendech fotografie jako výtvarného díla zajímá?

Hodnocení před obhajobou: výborně

V Praze 14.4.07

.....
Mgr. K. Cikánová, ved. Bc. práce